

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 2Csp/16/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8219200323
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Krochtová
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2019:8219200323.4

Rozhodnutie

Okresný súd Bardejov sudkyňou JUDr. Katarínou Krochtovou v spore žalobcu Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Hodžova 11, 010 11 Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanému A. Z., D.. XX.XX.XXXX, N. Y. XXX, XXX XX B., o zaplatenie sumy 1.378,44 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni sumu 1.378,44 Eur, úrok za úver vo výške 59,58 Eur, úrok z omeškania vo výške 1,31 Eur, poplatok za poistenie vo výške 3,70 Eur, spolu s 5,00 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 1.378,44 Eur od 25.01.2019 do zaplatenia, v pravidelných mesačných splátkach vo výške 50,00 Eur, splatných k 25. dňu v mesiaci, počnúc prvou splátkou splatnou 25. dňa v mesiaci, nasledujúceho po mesiaci, v ktorom rozsudok nadobudne právoplatnosť s tým, že v prípade omeškania s plnením čo i len jednej splátky nastáva splatnosť celého plnenia.

II. V prevyšujúcej časti súd žalobu z a m i e t a.

III. Žalobkyňa m á voči žalovanému n á r o k na náhradu trov konania v plnom rozsahu, o ktorých výške rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 18.02.2019 domáhala voči žalovanému zaplatenia istiny vo výške 1.378,44 Eur, úroku vo výške 59,58 Eur, úroku z omeškania vo výške 1,31 Eur, úrokov vo výške 12,90 % ročne z nezaplatennej istiny vo výške 1.378,44 Eur od 25.01.2019 do zaplatenia, úroku z omeškania vo výške 5,00 % ročne z nezaplatennej istiny vo výške 1.378,44 Eur od 25.01.2019 do zaplatenia, úroku z omeškania vo výške 5,00 % ročne z nezaplatených úrokov vo výške 59,58 Eur od 25.01.2019 do zaplatenia a poplatkov za poistenie v sume 3,70 Eur. Žalobkyňa si uplatnila aj nárok na náhradu trov konania.

2. Žalobkyňa v žalobe dôvodila tým, že dňa 17.01.2014 uzatvorila so žalovaným Úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX, na základe ktorej žalovanému poskytla peňažné prostriedky v sume 2.000,00 Eur, ktoré sa žalovaný zaviazal splácať v pravidelných anuitných mesačných splátkach so splatnosťou celého úveru dňa 22.01.2024. Žalobkyňa uviedla, že neoddeliteľnou súčasťou zmluvy sú aj Všeobecné obchodné podmienky - Prima banka Slovensko, a.s. Ďalej uviedla, že zmluva obsahuje povinnú zákonnú náležitosť v zmysle § 9 ods. 2 písm. k) [v neskoršom znení podľa písm. l)] zákona č. 129/2010 Z. z. Počet a termíny splátok istiny aj úrokov sú rovnaké. Údaje o poplatkoch a povinnosti ich úhrady boli zrejme už v čase uzatvorenia zmluvy a sú uvedené v texte zmluvy. Ostatné poplatky sú uvedené v sadzobníku poplatkov, ktorý je súčasťou všeobecných obchodných podmienok, a tým aj súčasťou zmluvy. Poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia zmluva neuvádza, nakoľko na základe zmluvy o pôžičke nevznikajú nesplatené zostatky s rôznymi úrokovými sadzbami. Na podporu svojich tvrdení žalobkyňa poukázala na viaceré rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/146/2017 zo dňa

22.02.2018, sp. zn. 4Cdo/211/2017 zo dňa 23.04.2018, sp. zn. 5Cdo/132/2017 zo dňa 29.10.2018, sp. zn. 2Cdo/235/2017 zo dňa 21.12.2018, etc. S poukazom na uvedené rozhodnutia Najvyššieho súdu SR žalobkyňa uviedla, že Najvyšší súd SR v nich konštatoval, že § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. je potrebné interpretovať tak, že nie je potrebné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala vnútornú skladu tej - ktorej anuitnej splátky. Bonita žalovaného bola podľa žalobkyne overená pred poskytnutím úveru, a to prostredníctvom dostupných registrov a na základe informácií poskytnutých samotným žalovaným. Po vyčerpaní poskytnutého úveru žalovaný porušil svoje zmluvné povinnosti, a preto žalobkyňa rozhodla o predčasnej splatnosti úveru dňa 24.01.2019 podľa § 565 a § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v súlade s Úverovou zmluvou a Všeobecnými obchodnými podmienkami, a to po zaslaní upozornenia na omeškanie a možnosť predčasného zosplatnenia listom - Druhou upomienkou/Opakovaným upozornením zo dňa 24.10.2018. Ku dňu predčasného zosplatnenia pohľadávka žalobkyne predstavovala sumu 1.533,03 Eur a pozostávala z istiny vo výške 1.378,44 Eur s tým, že do dňa zosplatnenia žalovaný uhradil na istinu sumu 621,56 Eur, nezaplateného úroku vo výške 59,58 Eur predstavujúceho dohodnutý úrok v zmysle zmluvy vo výške 12,90 % p.a., úrokov z omeškania v sume 1,31 Eur, keď každá omeškaná dlžná splátka bola odo dňa nasledujúceho po jej splatnosti úročená aj úrokom z omeškania vo výške 5,00 % p. a., poplatkov za upomienky v sume 90,00 Eur, ktoré si žalobkyňa v spore neuplatňuje a poplatkov za poistenie schopnosti splácať úver vo výške 3,70 Eur. Po zosplatnení úveru ku dňu podania žaloby žalovaný neuskutočnil žiadnu splátku. Na podporu svojich tvrdení ohľadom nároku na úrok z omeškania zo zmluvného úroku žalobkyňa poukázala na rozsudky Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43Co/19/2017 zo dňa 29.11.2017, sp. zn. 14Co/542/2016 zo dňa 13.06.2017. Z týchto rozhodnutí podľa žalobkyne vyplýva, že ak je dlžník v omeškaní so splatením peňažného záväzku, je povinný platiť úrok z omeškania z nezaplatenej sumy, ktorej súčasťou podľa zmluvy je nielen istina, ale aj dohodnuté úroky. K uplatnenému zmluvnému úroku po zosplatnení žalobkyňa uviedla, že nárok na jeho zaplatenie trvá od poskytnutia peňažných prostriedkov až po ich vrátenie, teda aj po predčasnom zosplatnení. V tejto súvislosti poukázala napr. na rozsudky Krajského súdu v Žiline sp. zn. 11Co/12/2017 zo dňa 31.01.2017, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43Co/23/2017 zo dňa 29.11.2017 alebo Krajského súdu v Prešove sp. zn. 11Co/36/2018 zo dňa 13.09.2018, etc.

3. K žalobe sa vyjadril žalovaný v podaniach doručených súdu dňa 26.03.2019 a dňa 26.08.2019. Uviedol, že po strate zamestnania sa jeho rodina ocitla v hmotnej núdzi, a preto prestal splácať úver. Dávka, ktorú poberá vystačí ich rodine na živobytie, keďže sa stará o dve maloleté deti. Preto žiadal o plnenie v splátkach po 30,00 Eur mesačne a neskôr navrhol plnenie v sume 50,00 Eur mesačne.

4. Žalobkyňa na požiadavku žalovaného o ochote splácať dlh v splátkach reagovala tak, že súhlasila s mesačnými splátkami žalovaného, ale až v sume 115,00 Eur mesačne pod starou výhodou splátok.

5. Súd vo veci nariadil pojednávanie, na ktorom neboli prítomné strany sporu. Na pojednávaní dňa 19.11.2019 súd vyhlásil rozsudok, pričom predtým vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom žaloby a jej prílohami, a to Úverovou zmluvou č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX zo dňa 17.01.2014, žiadosťou o poskytnutie spotrebného úveru zo dňa 17.01.2014, Všeobecnými obchodnými podmienkami Prima banka Slovensko, a.s. účinnými od 07.12.2013, Sadzobníkom poplatkov (I. časť - fyzické osoby) účinným od 01.08.2013, opakovaným upozornením zo dňa 24.10.2018, výzvou na predčasné splatenie úveru zo dňa 24.01.2019, listinnými dôkazmi týkajúcimi sa bankových operácií, prehľadom splácania do predčasného zosplatnenia, prehľadom splácania po predčasnom zosplatnení, stavom omeškaných splátok na úvere, prepočtom zmluvných úrokov, prepočtom úrokov z omeškania, vyjadreniami žalovaného a listinnými dôkazmi preukazujúcimi poberanie dávky v hmotnej núdzi a listinnými dôkazmi o splácaní úveru, vyjadreniami žalobkyne a ďalšími s vecou súvisiacimi listinnými dôkazmi.

6. Na základe vykonaného dokazovania súd zistil skutkový stav a ustálil, že žalobkyňa ako banka a žalovaný ako dlžník na základe žiadosti o poskytnutie spotrebného úveru zo dňa 17.01.2014 uzatvorili dňa 17.01.2014 Úverovú zmluvu č. 000000000099837 podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka.

7. V zmysle článku 1., bodu 1.2. Zmluvy, banka sa zaviazala poskytnúť dlžníkovi peňažné prostriedky v sume 2.000,00 Eur ako bezúčelový úver - pôžička. Úver sa dlžník zaviazal splácať 120 anuitnými splátkami vo výške 30,02 Eur mesačne, pričom termín splatnosti prvej splátky bol 24.02.2014 a splatnosť úveru bola stanovená na dňa 22.01.2024. Každá ďalšia splátka bola splatná k 22. dňu v kalendárnom

mesiaci. Dohodnutá výška úrokovej sadzby bola 12,90 % ročne a to až do splatnosti celého úveru. Výška RPMN bola 15,39 %, priemerná hodnota RPMN bola 19,35 %. Celkovo sa žalovaný zaviazal žalobkyni zaplatiť sumu 3.702,40 Eur. Poplatok za poskytnutie úveru bol 100,00 Eur a poplatok za poistenie schopnosti splácať úver predstavoval sumu 0,74 Eur mesačne. Úrok z omeškania bol dohodnutý v zmluve vo výške 5,00 % ročne.

8. Podľa článku 3., bod. 3.1. Zmluvy, klient sa zaväzuje riadne a včas plniť si všetky záväzky vyplývajúce z tejto zmluvy, riadne a včas splácať úver, platiť banke poplatky súvisiace s úverom uvedené v Úverovej zmluve, VOP a Sadzobníku poplatkov.

9. Opakovaným upozornením zo dňa 24.10.2018 žalobkyňa vyzvala žalovaného k zaplateniu omeškaných splátok vo výške 123,23 Eur najneskôr do 29.10.2018.

10. Listom označeným ako Výzva na predčasné splatenie úveru zo dňa 24.01.2019 žalobkyňa oznámila žalovanému, že vzhľadom na to, že si ako dlžník neplnil svoje povinnosti z úverovej zmluvy, a to ani napriek opakovanej snahe zo strany žalobkyne, táto rozhodla o predčasnej splatnosti celého úveru a vyzvala žalovaného na bezodkladnú úhradu dlžnej sumy vo výške 1.533,03 Eur s príslušenstvom.

11. Z prehľadu splácania do predčasného zosplatnenia súd zistil, že doposiaľ nesplatená istina predstavuje sumu 1.378,44 Eur. Z poskytnutého úveru v sume 2.000,00 Eur žalovaný uhradil v prospech žalobkyne sumu 1.721,53 Eur, z ktorej suma 1.060,75 Eur bola započítaná na úroky, suma 621,56 Eur na istinu a suma 39,22 Eur na poistné.

12. Z prehľadu splácania po predčasnom zosplatnení úveru, súd zistil, že žalovaný po zosplatnení úveru neuhradil v prospech žalobkyne žiadnu splátku.

13. Z prepočtu zmluvných úrokov súd zistil, že ku dňu zosplatnenia, t. j. k 24.01.2019 dlžný úrok predstavuje sumu 59,58 Eur.

14. Z prepočtu úrokov z omeškania súd zistil, že ku dňu zosplatnenia, t. j. k 24.01.2019 dlžný úrok z omeškania predstavuje sumu 1,31 Eur.

15. Z Potvrdení o poberaní dávky v hmotnej núdzi za rok 2018 a 2019 súd zistil, že za celé obdobie roka 2018 bola žalovanému vyplatená suma 1.560,00 Eur a od januára do augusta 2019 bola žalovanému celkovo vyplatená suma 1.712,10 Eur. Podľa potvrdenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov zo dňa 26.08.2019 žalovaný poberá pomoc v hmotnej núdzi spolu s ďalšími tromi členmi domácnosti, z toho dvomi maloletými deťmi.

16. Podľa § 497 Obchodného zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „Obchodný zákonník“), zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

17. Podľa § 52 ods. 1 až 4 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „Občiansky zákonník“) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

18. Podľa § 53 ods. 1, 2 a 5 Občianskeho zákonníka Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za

individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

19. Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

20. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

21. Podľa § 517 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, ak dlžník ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškani. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

22. Týmto vykonávacím predpisom je nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktoré vo svojom § 3 stanovuje, že výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

23. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že medzi žalobkyňou ako bankou a žalovaným ako dlžníkom bol založený záväzkový vzťah, a to Úverovou zmluvou č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX dňa 17.01.2014. Na základe tejto zmluvy žalobkyňa poskytla žalovanému úver v sume 2.000,00 Eur, ktorý sa žalovaný zaviazal splatiť 120 anuitnými splátkami vo výške 30,02 Eur mesačne, pričom termín splatnosti prvej splátky bol dohodnutý na dňa 24.02.2014 a splatnosť úveru bola stanovená na dňa 22.01.2024. Každá ďalšia splátka bola splatná k 22. dňu v kalendárnom mesiaci. Dohodnutá výška úrokovej sadzby bola 12,90 % ročne, a to až do splatnosti celého úveru. Výška RPMN bola 15,39 %, priemerná hodnota RPMN bola 19,35 %. Celkovo sa žalovaný zaviazal žalobkyni zaplatiť sumu 3.702,40 Eur. Poplatok za poskytnutie úveru bol dohodnutý v sume 100,00 Eur a poplatok za poistenie schopnosti splácať úver predstavoval sumu 0,74 Eur mesačne. Úrok z omeškania bol dohodnutý v zmluve vo výške 5,00 % ročne. Keďže žalovaný nesplácal úver riadne a včas, po opakovanom upozornení zo dňa 24.10.2018, ktorým ho žalobkyňa vyzvala k zaplateniu omeškaných splátok, listom označeným ako Výzva na predčasné splatenie úveru zo dňa 24.01.2019, žalobkyňa oznámila žalovanému predčasnú splatnosť celého úveru a vyzvala ho na bezodkladnú úhradu dlžnej sumy vo výške 1.533,03 Eur s príslušenstvom.

24. Súd mal tiež preukázané, že z poskytnutého úveru v sume 2.000,00 Eur žalovaný do predčasného zosplatenia úveru uhradil v prospech žalobkyne sumu 1.721,53 Eur, z ktorej suma 1.060,75 Eur bola započítaná na úroky, suma 621,56 Eur na istinu a suma 39,22 Eur na poistné. Po zosplatení úveru žalovaný neuhradil v prospech žalobkyne žiadnu splátku. Tieto skutočnosti a tvrdenia neboli medzi stranami sporné.

25. Súd považoval za nesporné, a to vzhľadom na povahu účastníkov tejto zmluvy, že predmetný zmluvný vzťah je vzťahom spotrebiteľským, keďže žalobkyňa ako podnikateľ - banka pri uzatváraní zmluvy konala v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a uzavrela predmetnú zmluvu so žalovaným, ktorý je fyzickou osobou - nepodnikateľom (čo vyplýva z jeho označenia v tejto zmluve identifikačnými znakmi typickými pre nepodnikateľa - menom, priezviskom, bydliskom, rodným číslom). Zároveň ide i o spotrebiteľský úver podľa zákona o spotrebiteľských úveroch.

26. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských

zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa, sú neprijateľné, a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

27. Vzhľadom na aktuálnu rozhodovaciu činnosť Najvyššieho súdu SR ohľadom interpretácie § 9 ods. 2 písm. k) [v zmysle neskoršieho znenia podľa písm. l)] zákona č. 129/2010 Z. z., ako aj s poukazom na rozsudok Súdneho dvora EÚ zo dňa 05.09.2019 vo veci C-331/2018 TE proti Pohotovosti, s.r.o., súd už netrvá na doterajšej rozhodovacej činnosti v súvislosti s požiadavkou, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala vnútornú skladbu každej splátky. Z tohto dôvodu sa súd vôbec nezaoberal úverovou zmluvou z pohľadu dodržania naznačenej požiadavky.

28. Súd považoval za dôvodný nárok žalobkyne na zaplatenie sumy vo výške 1.378,44 Eur titulom nezaplatenej istiny, sumy 59,58 Eur titulom úroku za úver do predčasného zosplatenia úveru, sumy vo výške 1,31 Eur titulom úroku z omeškania, sumy 3,70 Eur titulom poplatkov za poistenie, ako aj nárok na úrok z omeškania v sadzbe 5,00 % ročne zo sumy 1.378,44 Eur od 25.01.2019 do zaplatenia.

29. Žalovaný sa dostal do omeškania so splnením svojho peňažného dlhu vo výške 1.378,44 Eur, a preto žalobkyňa má právo aj na úrok z omeškania z tejto sumy odo dňa nasledujúceho po vyhlásení predčasného splatenia úveru, teda od 25.01.2019 do zaplatenia. Pri základnej úrokovej sadzbe ECB ku dňu 25.01.2019 vo výške 0,00 % p. a. je žalovaný povinný zaplatiť žalobkyňi úroky z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 1.378,44 Eur.

30. V prevyšujúcej časti, čo do nároku na zaplatenie 12,90 % ročného úroku zo sumy 1.378,44 Eur od 25.01.2019 do zaplatenia, ako aj čo do nároku na zaplatenie 5,00 % ročného úroku z omeškania zo sumy 59,58 Eur (zmluvný úrok) od 25.01.2019 do zaplatenia, súd žalobu zamietol.

31. Aj keď žalovaný nerozporoval tvrdenia žalobkyne, v tejto súvislosti považuje súd za významné poukázať na uznesenie Najvyššieho súdu SR vo veci sp. zn. 6Cdo 1/2012, podľa ktorého aj pri nečinnosti spotrebiteľa má súd dbať na to, aby nevedomosť spotrebiteľa nebola na jeho úkor a vyvažovať tak práva a povinnosti oboch strán.

32. Pokiaľ ide o nárok žalobkyne požadovať úroky za úver aj po zosplatení úveru, tento súd považoval za nedôvodný a ako už konštatoval vyššie, v tejto časti žalobu zamietol.

33. Otázka platenia úrokov dojednaných ako cena a odplata za úverovú službu v spotrebiteľskom vzťahu v období po splatnosti úverovej istiny, je zásadnou právnou otázkou. Treba tiež skonštatovať, že aplikačná prax sa v tejto otázke rozchádza. Zástancovia názorovej línie podporujúci platenie zmluvných úrokov popri úrokoch z omeškania prevažne vychádzajú z dispozitívnej normy, ktorá neobmedzuje dobu na poskytnutie finančných prostriedkov a kým úroky z omeškania sú sankciou, tak úroky sú odmenou za užívanie si peňazí, a preto ich treba platiť až do ich vrátenia (napr. rozsudok NS ČR z 27.6.2007 sp. zn. 33Odo 657/2005).

34. Nemali by byť pochybnosti, že úver je odplátnym právnym úkonom, za ktorý možno dohodnúť úroky a že možno dohodnúť aj obdobie na užívanie peňažných prostriedkov (úverové obdobie).

35. Zákon umožňuje dodávateľovi na určitú dobu (do splatnosti) podľa jeho predstáv poskytnúť úver a vypýtať si za to dohodnuté úroky. Od začiatku sa prirodzene sledujú úroky na dohodnutú dobu, ktorej koniec završuje tzv. splatnosť úveru.

36. Zo zákonom stanovených dôvodov (napr. nesplácanie úveru) má dodávateľ tiež právo splatnosť posunúť. Niet pritom zákonného kogentného pravidla, podľa ktorého by dlžník mal povinnosť zo zákona platiť bližšie neurčenú dobu úroky popri úrokoch z omeškania a takým ustanovením nie je ani ustanovenie § 506 Obchodného zákonníka. Občiansky zákonník pre porovnanie v ustanoveniach o pôžičke rovnako takéto pravidlo neuvádza (§ 657, § 658). Ak úver nie je splatený po splatnosti, zákon priznáva za zadržovanie finančných prostriedkov sankcie, či už zákonné (úroky z omeškania s kogentne

stanoveným limitom), alebo zmluvné (napr. zmluvná pokuta). Do úvahy prichádzajú prípadne aj iné nároky z porušenia práva vyvolaného dlžníkom (náhrada škody, vydanie bezdôvodného obohatenia). Dôležité je však, že ich povahou ide nie o plnenia tvoriace cenu/odplatu za úver, ale o nároky z porušenia práva. Kým kogentného pravidla o platení úrokov aj po skončení úverového obdobia v normatívnej podobe niet, dohoda o úrokoch po splatnosti popri ďalších úrokoch za omeškanie a ďalších sankciách sa dotýka ponuky zákona (dispozície).

37. Predčasné zosplatenie úveru predstavuje vo svojej povahe jednostranný sankčný právny inštitút, ktorý umožňuje veriteľovi zmenou záväzku požadovať jednorazové, okamžité vrátenie celej úverovej istiny. Teda podstatný rozdiel stavu výhody splátok a stavu jednorazového zosplatenia úveru spočíva v tom, že pri plnení v splátkach veriteľ nemá nárok a spotrebiteľ nemá povinnosť vrátiť celú požičanú sumu naraz.

38. Splácanie úveru v splátkach teda na strane veriteľa vyvoláva stav absencie požičanej sumy istiny, ktorá sa iba postupne (v splátkach) vracia a spláca a za tento stav nedostatku a úverovania patrí veriteľovi úrok.

39. Úrok preto predstavuje jednoducho povedané cenu peňazí v zmysle ceny obetovanej príležitosti veriteľa, ktorý tým, že nemá istinu úveru k dispozícii, nemôže s touto nakladať a produkovať zisk. Absentujúci zisk pokrýva veriteľovi práve úrok splácaný spolu v rámci splátky úveru v režime dojednaného záväzku.

40. Súd zastáva názor, že cena za poskytnutie úveru musí byť jasne stanovená, uzavretá a ustálená výhradne v spojení s ukončením úverovej služby, a teda uplynutím úverového obdobia, či už pôvodne dohodnutého alebo predčasne skončeného. Neuzavretá a otvorená môže byť len sankcia, ktorej výšku reguluje všeobecne záväzný predpis tak, aby nenadobudla neprimerané rozmery. Ak by sme totiž pripustili, že cena sa môže meniť v čase a v závislosti od subjektívneho faktora správania spotrebiteľa, mala by táto skutočnosť zásadný dopad aj na ustálenie podstatných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienok, za ktorých bude spotrebiteľ kontrahovať.

41. Stav tzv. výhody splátok je obvyklý a od nepamäti justifikuje nárok dodávateľa na úroky ako cenu dočasne obetovaných peňazí, ktorých dispozície sa veriteľ zbavuje v záujme získania budúcich úžitkov v podobe kapitalizovanej odplaty získanej za celé obdobie postupného splácania úveru, a teda výhody splátok.

42. Iný stav je však príznačný pre predčasné a mimoriadne zosplatenie úveru, kde veriteľovi vzniká nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatenia úveru. V tomto prípade svojím právnym úkonom veriteľ navodzuje stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru, a tým obmedzenie obchodovania s peniazmi, ktoré už dlžník nemá právo vrátiť v režime výhody splátok. Práve v tomto kruciálnom rozdiely spočíva ekonomická podstata straty nároku veriteľa na úroky za požičanie peňažných prostriedkov od spotrebiteľa za obdobie po zosplatení.

43. Logicky tak nastupuje stav, v ktorom by mal mať veriteľ záujem vyvinúť úsilie smerujúce k skorému vráteniu peňažných prostriedkov a právny poriadok mu po mimoriadnom zosplatení úveru poskytuje viaceré právne prostriedky vymožená jednorazovo zosplatennej pohľadávky (úveru).

44. Ak teda nastal stav, keď spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený krajne nespravodlivý a ústavne nekonformný stav, kde spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by naďalej pohodlne inkasoval úroky zo sumy, ktorú mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil.

45. Jednorazovým zosplatením vzniká spotrebiteľovi povinnosť jednorazovo vrátiť sumu požičaného úveru, navýšenú o kapitalizované úroky ku dňu zosplatenia a počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa ide o protiprávny stav založený sankčným jednostranným predčasným zosplatením úveru.

46. Úroky za poskytnutie úveru sa na rozdiel od odplaty za akúkoľvek inú odplacnú službu či kúpu tovaru odlišujú tým, že plynutím času narastajú (cena za poskytnutú službu narastá). Dohoda o platení úrokov za úver aj po splatnosti spôsobuje, že takéto úroky v skutočnosti navyšujú cenu za užívanie finančných prostriedkov za obdobie do dohodnutej alebo predčasne vyvolanej doby splatnosti a zneisťujú sankčný mechanizmus úrokov z omeškania. Takto dochádza k obchádzaniu inštitútu iného plnenia na účely aplikácie § 3a ods. 2 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka.

47. Vychádzajúc z uvedeného súd dospel k záveru, že dohodnuté úroky (zmluvné úroky) z poskytnutých prostriedkov patria len do splatnosti dlhu (jeho splátok). Od splatnosti je dlžník v omeškani a musí platiť úroky z omeškania.

48. Totožný právny názor vyslovil Krajský súd v Prešove napr. v rozsudku sp. zn. 22Co/28/2017 zo dňa 22.02.2018. Súd prvej inštancie sa naň odvoláva a už len opakuje, že veriteľ (žalobkyňa) má nárok na úrok za úver do doby zosplatnenia úveru a po tomto momente veriteľovi vzniká právo inkasovať úrok z omeškania.

49. Súd zamietol aj tú časť žaloby, ktorou žalobkyňa požadovala priznanie úroku z omeškania vo výške 5,00 % ročne z kapitalizovaných úrokov za úver v sume 59,58 Eur od 25.01.2019 do zaplatenia. V tejto súvislosti súd poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 5Co/27/2018 zo dňa 13.12.2018, ktorý potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie o zamietnutí žaloby v súvislosti s úročením kapitalizovaných úrokov za úver úrokom z omeškania. Na tomto mieste je potrebné zdôrazniť význam rozsudku Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 35 Odo 101/2002 zo dňa 24. marca 2004, vychádzajúc z právnej úpravy obsahovo zhodnej so slovenskou, v ktorom tento súd judikoval, že podľa štandardného výkladu podávaného súdnou praxou, definícia príslušenstva pohľadávky obsiahnutá v ustanovení § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka platí aj pre obchodné záväzkové vzťahy. Úroky z omeškania a poplatok z omeškania sú teda podľa citovaného zákonného ustanovenia príslušenstvom pohľadávky. Úrokový záväzkový vzťah je vzťahom akcesorickým, ktorého vznik je podmienený platným záväzkovým vzťahom hlavným. Splnením hlavného záväzku zaniká aj akcesorický záväzok úrokový. Pretrváva len povinnosť zaplatiť už dospelé úroky. Tým, že dlžník včas nesplatí úroky z istiny, dostáva sa do omeškania s plnením príslušenstva, nie do omeškania s plnením vlastného dlhu. Právo požadovať od dlžníka príslušenstvo z príslušenstva, a teda úroky z omeškania z dojednaných úrokov nevyplýva pre veriteľa ani z Občianskeho zákonníka, ani z Obchodného zákonníka. Podľa Najvyššieho súdu Českej republiky právna úvaha o tom, že zákon (Obchodný zákonník, v spojení s Občianskym zákonníkom) priznáva veriteľovi bez ďalšieho aj právo úročiť zákonné príslušenstvo pohľadávky, (žiadať úroky z omeškania z dojednaných úrokov), je nesprávna. Súd sa na tieto závery odvoláva, a preto žalobu žalobkyne v tejto časti ako nedôvodnú zamietol.

50. Žalobkyňa v žalobe na podporu svojej argumentácie poukázala na viaceré rozhodnutia odvolacích súdov SR a Najvyššieho súdu SR. Súd v bodoch 30. až 49. odôvodnenia tohto rozsudku reagoval na argumenty žalobkyne v naznačenom smere. V tejto súvislosti si súd dovoľí poukázať na judikatúru Ústavného súdu Slovenskej republiky, v rámci ktorej najvyšší súdny orgán ochrany ústavnosti vyslovil, že integrálnou súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 60/04). Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia (napr. II. ÚS 449/2015).

51. Žalovaný žiadal o plnenie dlhu v splátkach po 50,00 Eur mesačne, s čím žalobkyňa nesúhlasila a navrhla splácanie dlhu v splátkach po 115,00 Eur mesačne pod stratou výhody splátok. Súd uvádza, že v okolnostiach takýchto prípadov musí skúmať nielen pomery na strane žalovaného, ale aj záujem žalobcu na splnení pohľadávky v primeranej lehote. Z listinných dôkazov predložených žalovaným mal súd preukázané, že žalovaný poberá pomoc v hmotnej núdzi (za rok 2018 v celkovej sume 1.560,00 Eur a za 01/2019 do 08/2019 v celkovej sume 1.712,10 Eur) spolu s ďalšími tromi členmi domácnosti, z toho dvomi maloletými deťmi. Aj keď žalobkyňa nesúhlasila s plnením dlhu v mesačných splátkach po

50,00 Eur, súd žiadosti žalovaného o povolenie plnenia práve v splátkach vo výške 50,00 Eur mesačne vyhovel. Vychádzal pritom z nepriaznivej životnej situácie žalovaného a členov jeho rodiny, ale zároveň prihliadol na legitímne očakávania žalobkyne, ktorá sa splnenia svojej pohľadávky voči žalovanému môže dočkať v časovom horizonte cca 2 a pol roka, čo súd považuje za akceptovateľné. Z tohto dôvodu súd v súlade s § 232 ods. 4 Civilného sporového poriadku uložil žalovanému zaplatenie dlhu v 50,00 eurových mesačných splátkach tak ako vyplýva z výroku I. tohto rozsudku s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

52. O trovách konania v danej veci súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Na základe toho priznal úspešnej žalobkyni voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, pretože žalobkyňa mala neúspech len v nepatrnej časti, a to čo do zmluvného úroku a úroku z omeškania.

53. O výške náhrady trov konania rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník v súlade s § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku môže podať odvolanie strana, v ktorej neprospech bol rozsudok vydaný (§ 359 C.s.p.). Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na Okresnom súde Bardejov. Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v uvedenej lehote podané na príslušnom odvolacom súde (§ 362 ods. 1, 2 C.s.p.).

V odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 C.s.p.) je treba uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 C.s.p.). Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 C.s.p.). Odvolanie len proti odôvodneniu rozsudku nie je prípustné (§ 358 C.s.p.).

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak a) sa týkajú procesných podmienok, b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (§ 366 C.s.p.).

Ak podá ten, kto je na to oprávnený, včas odvolanie, nenadobúda rozhodnutie právoplatnosť, dokiaľ o odvolaní právoplatne nerozhodne odvolací súd. Ak sa rozhodlo o niekoľkých právach so samostatným skutkovým základom alebo ak sa rozhodnutie týka niekoľkých subjektov a ide o samostatné spoločenstvo podľa § 76 a odvolanie sa výslovne vzťahuje len na niektoré práva alebo na niektoré subjekty, nie je právoplatnosť výroku, ktorý nie je napadnutý, odvolaním dotknutá. To neplatí,

ak od rozhodnutia o napadnutom výroku závisí výrok, ktorý odvolaním nebol výslovne dotknutý, alebo ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu. Právoplatnosť ostatných výrokov nie je dotknutá ani vtedy, ak odvolanie smeruje len proti výroku o trovách konania, o príslušenstve pohľadávky, o jej splatnosti alebo o predbežnej vykonateľnosti (§ 367 C.s.p.).

Dokiaľ o odvolaní nebolo rozhodnuté, možno ho vziať späť. Ak odvolateľ vzal odvolanie späť, nemôže ho podať znova. Ak odvolateľ vezme odvolanie späť, právoplatnosť napadnutého rozhodnutia nastane, ako keby k podaniu odvolania nedošlo. Lehoty, ktoré majú plynúť od právoplatnosti napadnutého rozhodnutia, plynú v takom prípade od právoplatnosti uznesenia o zastavení odvolacieho konania. Ak sa odvolanie, o ktorom nebolo rozhodnuté, vzalo späť, odvolací súd odvolacie konanie zastaví. Ak sa odvolanie vzalo späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane (§ 369 C.s.p.).

Ak je žaloba vzatá späť po rozhodnutí súdu prvej inštancie, ale skôr, ako rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť, odvolací súd rozhodne o pripustení späťvzatia. Súd späťvzatie žaloby nepripustí, ak s tým protistrana z vážnych dôvodov nesúhlasí. Ak späťvzatie žaloby pripustí, odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a konanie zastaví. Ak je žaloba vzatá späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane (§ 370 C.s.p.).

Žalobu nemožno v odvolacom konaní meniť (§ 371 C.s.p.). V odvolacom konaní nemožno uplatniť práva voči žalobcovi vzájomnou žalobou (§ 372 C.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.